

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/227/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3711211343
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3711211343.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Ivety Martinákovovej a JUDr. Alice Beňovej v právnej veci navrhovateľa G.. B. U., bytom U. E. XXXX, D., zastúpeného C.. L. L., advokátkou, so sídlom U. N., E. X/XX-XX proti odporcovi G. F., bytom G. XXX, M. A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu K. - E. D., B.: XX XXX XXX, N. A., R., o zaplatenie 1.174,83 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 23. apríla 2012, č.k. 5C/2/2012-98, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady škody vo výške 1.174,83 Eur s príslušenstvom. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 158,80 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody dňa 01.07.2008 zavinenej odporcom došlo k poškodeniu motorového vozidla navrhovateľa. Za opravu motorového vozidla navrhovateľ zaplatil celkovo sumu 2.065,29 Eur, pričom vedľajší účastník mu zo zákonného poistenia odporcu uhradil iba sumu 1.174,93 Eur. V dôsledku dopravnej nehody bol navrhovateľ nútený prenajať si na výkon svojej podnikateľskej činnosti náhradné motorové vozidlo, pričom za prenájom od 25.08.2008 do 02.09.2008 zaplatil sumu 284,47 Eur. Vzhľadom na to, že dopravná nehoda bola spôsobená odporcom, žiadal navrhovateľ, aby mu odporca uhradil celkovú vzniknutú škodu za rozdiel sumy, ktorú zaplatil za opravu a sumy, ktorú mu uhradila poisťovňa a za nutný prenájom náhradného motorového vozidla v celkovej výške 1.174,83 Eur. Odporca i vedľajší účastník namietli premlčanie uplatneného nároku, preto súd prvého stupňa predovšetkým skúmal otázku premlčania. V zmysle § 106 Občianskeho zákonníka je pri premlčaní práva na náhradu škody, teda práva, ktoré navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje, stanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna dvojočná a objektívna trojočná. Ich vzájomný vzťah je takým že pokiaľ sa končí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia lehota. To znamená, že trojočná objektívna lehota sa nesmie prekročiť a po jej uplynutí sa právo premlčí vždy, bez ohľadu na to, že doposiaľ neuplynula subjektívna premlčacia lehota. Uvedená objektívna premlčacia lehota začína plynúť odo dňa, kedy došlo k udalosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody, teda v danom prípade odo dňa dopravnej nehody (01.07.2008). Nemožno sa stotožniť s námietkou navrhovateľa, že začiatok premlčacej lehoty plynie odo dňa, kedy si uplatnil právo u odporcu v zmysle § 102 Občianskeho zákonníka, keďže tieto práva sú taxatívne uvedené v zákone, v jednotlivých ustanoveniach Občianskeho zákonníka a právo na náhradu škody sa medzi nimi nenachádza. Vzhľadom na uvedené, keď súd ustálil, že premlčacia lehota začína plynúť odo dňa vzniku škodovej udalosti, teda

odo dňa 1.7.2008, kedy došlo k dopravnej nehode a návrh na začatie konania bol na súd podaný až dňa 4.10.2011, teda po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je nepochybné, že nárok navrhovateľa je premlčaný. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa návrh zamietol. Odporca a vedľajší účastník boli v konaní v plnom rozsahu úspešní, preto im v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. prináleží náhrada trov konania. Odporcovi vznikli trovy konania vo výške 70 Eur za zaplatený súdny poplatok za odpor, ktorá suma mu však bola refundovaná vedľajším účastníkom, a preto mu súd náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania v celkovej výške 158,80 Eur, ktorá suma pozostáva zo sumy 70 Eur za súdny poplatok za odpor, ktorý zaplatili odporcovi dňa 23.02.2012 a sumy 88,80 Eur za cestovné na pojednávania dňa 12.03.2012, 10.04.2012 a 23.04.2012 F. - D. R. a späť (základná náhrada - 3 cesty x 104 km x 0,18 Eur + pohonné hmoty - 3 cesty x 104 km x 6,7 l / 100 km x 1,562 Eur).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvého stupňa, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že návrh v konaní uplatnil proti škodcovi - odporcovi G. F., ktorý uznal, že spôsobil dopravnú nehodu. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v dôsledku dopravnej nehody zavinenej odporcom došlo k poškodeniu jeho motorového vozidla. Za opravu motorového vozidla zaplatil celkovo 2.065,29 Eur, vedľajší účastník mu zo zákonného poistenia odporcu uhradil iba sumu 1.174,93 Eur. Je toho názoru, že k premlčaniu uplatneného nároku nedošlo. Po tom, čo sa dozvedel, že mu vedľajší účastník neuhradil všetky náklady spojené s opravou motorového vozidla a ďalšie náklady príčinne súvisiace s dopravnou nehodou, musel rozdiel uplatniť u fyzickej osoby - odporcu, čo sa stalo 09.12.2009. Od tohto dňa plynie premlčacia doba v súlade s ust. § 102 Občianskeho zákonníka.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Vedľajší účastník na strane odporcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Pokiaľ navrhovateľ odmieta pripustiť premlčanie nároku a odvoláva sa na § 102 Občianskeho zákonníka, poukázal na to, že v tomto ustanovení sú upravené prípady, keď zákon predpisuje, aby sa právo najskôr uplatnilo u fyzickej alebo právnickej osoby jednostranným právnym úkonom. Povinné uplatnenie práva u fyzickej alebo právnickej osoby výslovne upravuje Občiansky zákonník v jednotlivých ustanoveniach (napr. § 436, § 504, § 509 a ďalšie). Právo na náhradu škody medzi takéto práva rozhodne nepatrí. Navrhovateľ si stále neuvedomuje, že voči odporcovi vymáha náhradu škody, pre ktorú má Občiansky zákonník osobitnú úpravu premlčania v § 106 - toto ustanovenie pritom upravuje aj začiatok plynutia premlčacej doby a vzhľadom na striktnú a jednoznačnú úpravu nemôžu vzniknúť pochybnosti o tom, kedy začala premlčacia doba plynúť. V priebehu konania vzniesol aj odporca námietku premlčania podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje tzv. objektívnu premlčaciu dobu. V tomto prípade objektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa dopravnej nehody, t.j. 01.07.2008 a právo na náhradu akejkoľvek materiálnej škody, ktorá navrhovateľovi v súvislosti s touto dopravnou nehodou vznikla, sa premlčí najneskôr 01.07.2011, a to bez ohľadu na to, či a kedy sa navrhovateľ o tejto škode dozvedel. Vedomosť o škode a o osobe škodcu je podmienkou začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorú v konaní nenamietal. Hoci aj podľa jeho názoru, v čase podania návrhu uplynula už aj subjektívna premlčacia doba. V zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Skutkové i právne závery uvedené v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd považuje za správne, v celom rozsahu sa s nimi stotožňuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a plne na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva nasledovné:

Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Zo znenia citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, kratšia 2-ročná subjektívna a 3-ročná, resp. 10-ročná (s výnimkou škody na zdraví) objektívna doba. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa končí uplynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčania doba.

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ domáhal proti odporcovi zaplatenia náhrady škody, ktorá mu vznikla v dôsledku dopravnej nehody dňa 01.07.2008. Vzhľadom k tomu, že dopravná nehoda bola spôsobená odporcom, žiadal navrhovateľ, aby mu odporca uhradil celkovú vzniknutú škodu vo výške 1.174,83 Eur predstavujúcu rozdiel sumy, ktorú zaplatil za opravu vozidla a sumy, ktorú mu uhradila poisťovňa a náklady vynaložené za nutný prenájom náhradného motorového vozidla. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa v tom, že začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka je viazaný na udalosť, z ktorej škoda vznikla, teda v danom prípade na deň dopravnej nehody, t.j. 01.07.2008 a právo na náhradu škody, ktorá navrhovateľovi v súvislosti s touto dopravnou nehodou vznikla, sa premlčí najneskôr 01.07.2011, a to bez ohľadu na to, či a kedy sa navrhovateľ o tejto škode dozvedel. Navrhovateľ podal návrh na začatie konania až dňa 04.10.2011, teda po uplynutí 3-ročnej objektívnej lehoty. Vzhľadom k tomu, že odporca a vedľajší účastník sa premlčania uplatneného nároku navrhovateľa dovolali, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Odvolacie námietky navrhovateľa, že začiatok premlčacej lehoty plynie odo dňa, kedy si navrhovateľ uplatnil právo u odporcu v zmysle § 102 Občianskeho zákonníka, neboli opodstatnené. Ust. § 102 Občianskeho zákonníka upravuje prípady, keď zákon ustanovuje, aby sa právo najskôr uplatnilo u fyzickej alebo právnickej osoby jednostranným právnym úkonom. Povinné uplatnenie práva u fyzickej alebo právnickej osoby výslovne upravuje Občiansky zákonník v jednotlivých ustanoveniach, napr. § 436, § 504, 509. Právo na náhradu škody však medzi takéto práva nepatrí. Z týchto dôvodov bolo odvolanie navrhovateľa neopodstatnené.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil (vrátane výroku o náhrade trov konania).

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná, nakoľko odporca a ani vedľajší účastník si náhradu trov v odvolacom konaní neuplatnili.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.